



REMISSVAR AVSEENDE *EN HÅLLBAR LÄRARUTBILDNING*

Umeå studentkår har beretts möjligheten att svara på remissen: En hållbar lärarutbildning. Svaret lämnas tillsammans med vår lärarsektion UmePedagogerna, då detta är en fråga som ytterst påverkar deras medlemmar.

Lärarutbildningen är på många sätt unik inom högskoleväsendet. Den har genomgått omfattande reformer vid flertalet tillfällen och är en utbildning kring vilken många har en uppfattning. Den senaste, mer omfattande reformen ägde rum för bara åtta år sedan. Då lärarutbildningen vid upprepade tillfällen gjorts om från grunden har det sällan funnits utrymme för att revidera och finjustera den. Därför anser Umeå studentkår att en bred politisk majoritet är en absolut nödvändighet för att genomdriva nu liggande reformförslag. Vi vill undvika en situation där vi inom fem-tio år står inför ett nytt ohållbart utbildningsförslag.

Dubbla examina

Ett införande av dubbla examina, en yrkesexamen och en generell examen, är ett bra sätt att ge en flexibilitet för studenter som är inne i utbildningen och öppna upp flera karriärvägar. Detta är något som med fördel skulle kunna övervägas för andra yrkesutbildningar.

Prövning av examensrätt

Prövningen av examensrätten hos alla lärosäten kommer troligtvis bidra till ytterligare specialisering och profilering vilket vi tror stärker utbildningen som helhet. Vi anser dock att detta kan ske i enskilda ämnesområden/inriktningar och att det ej behöver knytas till fasta ämneskombinationer.

Delad examen för grund- och ämneslärare

Vi är skeptiska till att införa två olika examina för lärare. Lärare är ett yrke och vi ska ha en examen. Att skilja oss åt medför en splittring inom lärarkåren och detta i kombination med att förskolläraernas utbildning kortas tror vi kommer att öka status- och löneskillnaderna ytterligare

Indelningen i stadier stämmer inte nödvändigtvis med hur skolorna organiseras idag och vi befarar att denna indelning på utbildningen kommer att göra det svårt på arbetsmarknaden eftersom man inte möjliggör någon rörlighet alls. Vi är framförallt oroliga för 4-6 lärarnas anställningsbarhet. I förhållande till övriga kategorier är denna grupp minst mobil och riskerar att hamna i kläm på skolor organiserade enligt 1-5 el.6-9. Om förslaget tas som det ligger måste en återgång till stadiindelningen förankras i kommunerna

Antagning till programmet

Vi ställer oss positiva till utredningens ambitioner på att höja behörighetskraven på utbildningen. Det är rimligt att kräva att en lärarstudent själv ska ha läst de kurser som de efter utbildningen förväntas undervisa i. Gör man detta är det dock viktigt att det finns reella möjligheter att validera eller komplettera sina tidigare studier till den särskilda behörigheten. Vi ställer oss däremot starkt kritiska till att kräva mer än godkänt i ett ämne för att komma in på utbildningen. Urval bör även i fortsättningen ske genom snittbetyg.

Utredningen föreslår att man ska ta fram lämplighetsprov som garant för att de som är mest lämpade för yrket kommer in på utbildningen. Det som ska prövas är bland annat muntlig och skriftlig framställning, pedagogiskt ledarskap och social lyhördhet. Enligt vår mening är detta områden som bör ingå i utbildningen. Vi ställer oss kritiska till inställningen att lärare är något man föds till och anser att det strider mot ambitionen att professionalisera yrket.

Om antagningsprov införs är det av vikt att dessa blir rättssäkra och inriktas på faktorer som rör ex. motivation till yrket och juridisk lämplighet.

Fasta ämneskombinationer

Studenter väljer redan idag i stor utsträckning klassiska ämneskombinationer. Vi anser att det finns en pedagogisk vinst i att färdigutbildade lärare får undervisa i ämnen som de brinner för. Vi ser även en risk i att fasta ämneskombinationer kan sänka antalet sökande för vissa ämnen. Vi anser att kvaliteten bör och kan säkras i enskilda ämnesområden/inriktningar lika väl som i fasta ämneskombinationer. Vi är även skeptiska till att det i utredningens förslag ingår sådana tunga ämneskombinationer som exempelvis av två språkämnen.

Kortad förskolelärarutbildning

Vi ställer oss mycket kritiska till att förskolelärarnas utbildning kortas från 3,5 år till 3 år. Utredaren har påpekat att detta är marknadsanpassning. Detta rimmar illa med ambitionen att vara en kvalitetsmässigt hållbar utbildning. Man behöver inte mindre utbildning för att man ska arbeta med yngre barn, däremot bör innehållet åldersanpassas. Förskolelärarna bör få en kvalificerad utbildning på avancerad nivå.

Praktiska & estetiska ämnen

Vi befarar att enämneslärare i estetiska ämnen och idrott kommer att ha en begränsad anställningsbarhet. Redan idag är det svårt för lärare i estetiska ämnen att få en heltidstjänst. Båda dessa lärarkategorier bör ha en möjlighet att bli behöriga i ett andra ämne. Vi ställer oss dessutom frågande till möjligheten att bli behörig i ett andra ämne med endast 30 hp studier.

Forskning

För att stärka ämneskunskaperna hos blivande lärare är det av vikt att såväl den didaktiska som ämnesspecifika forskningen också stärks. Det är positivt att utredningen föreslår

omfattande satsningar på forskning inom det utbildningsvetenskapliga området som lägger en god grund till en god utbildning.

Lärarytildare

Vi ser positivt på förslaget om tidsbegränsade adjungeringar, dock ser vi det som viktigt att systemet med partnerskolor och rullande anställningar förankras i kommunerna. Likaså ser vi positivt på kravet att öka mängden disputerade utbildare.

Verksamhetsförlagd undervisning (VFU)

VFU är enligt vår erfarenhet den enskilt viktigaste delen av lärarstudenternas utbildning och även den svåraste att få att fungera bra. Utredningen föreslår en rad förändringar och förtydliganden som vi välkomnar och önskar att man kunde applicera på dagens utbildning.

Det är mycket bra att man poängterar vikten av att få göra VFU på "rätt plats", det vill säga ålderskategori och inom rätt ämne. Detta är något som inte fungerar tillfredsställande i dagsläget. Det är även bra att man tar upp examinationen av VFU och vikten av att den är välfungerande och rättssäker. Ett område som idag har stora brister på sina håll.

När LLU plockas in i bedömningen av studenter måste det finnas tydligt formulerade betygsriterier samt rutiner för hur detta skall ske. Vi ser det som mycket viktigt att dessa delar finns med i den utbildning av handledare som nämns i utredningen.

Vi är eniga med utredaren om att LLU bör få ersättning för lärarstudenter på VFU. Vi ser det dock som viktigt att en eventuell ökad ersättning till LLU/skolhuvudman kopplas till ökade statliga medel för VFU. Annars befarar vi att grundutbildningens övriga delar kan bli ekonomiskt lidande.

Umeå studentkår genom Robert Östberg

UmePedagogerna genom Thomas Wahlström

Dag som ovan